

Posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Veronika Očenášková

Název práce: Komentovaný překlad: Ashley Jackson: *The British Empire: A Very Short Introduction*

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	2
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	1
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlapy Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	2
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	1
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	1
Body celkem	7

Poznámky hodnotitele a témata k diskusi:

Práce Veroniky Očenáškové je v části překladu výborným výsledkem jejího uchopení poměrně složitěho tématu historie Britského impéria v jejích politických, ekonomických, vojenských, společenských a kulturně etnických souvislostech. Překlad takového textu vyžaduje zapojení obrovského objemu slovní zásoby při zvládnutí kolokací, specifických termínů a geograficko-politických pojmů a vlastních jmen. Studentka prokázala vynikající jazykově překladatelskou kompetenci při výkladovém převodu takového náročného populárně odborného textu, jazykovou citlivost a invenci při řešení jeho určitých stylových hrátek (např. opakování větných struktur či paralelismy; metafory a další hříčky – viz i analytická kapitola 3) a syntaktickou obratnost.

V takto náročném bakalářském převodu je zároveň očekávatelný určitý počet občasných, spíš řídkých „přešlapů“, které se dějí

- na gramaticko-syntaktické rovině (např poslední řádek s. 9 „jejich“ místo svých; výpadky ze syntaktické koheze např. ve 2. a 3. odst. na s. 15 a d.).
- na lexikální rovině na příklad: věcně, průběžné používání názvu Západní Indie (doslovný překlad angl. West Indies místo Karibská oblast či Karibské ostrovy); věcně Kapský ostrov?? na s. 15; věcná chyba „domorodými“ místo místními obyvateli (ve vztahu k Búrům) na s. 15, ovšem tato věcná chyba, neidentifikace Búrů, se opakuje i v kapitole 3, s. 59; na s. 10 lexikální (i syntaktická) nepodařenost překladu pasáže o Harrym Flashmanovi; použití kulturně historicky specifického slova „šlechta“ pro „power peers“ na s. 8; „imigrace“ místo emigrace na s.18.
- v občasném nesprávném použití čárek.

Dobrá je rozvaha o vnětých faktorech v kapitole 2, „Analýze výchozího textu“ podle Ch. Nord. Na ni navazuje výklad o funkcích textu (podle R. Jakobsona), vyčerpávající; ovšem vyskytuje se poněkud nepřesná identifikace funkcí: určení fatické funkce je předimenzované a koliduje s funkcí expresivní. Expresivita je patrná i z vyjadřovaného poměrně negativního postoje autora k impériu, který autorka v Analýze poněkud nedoceňuje (s. 27-28). V Kapitole 2 dále (2.2.2, v presupozicích) je dobře vysvětleno, na koho text míří, ale bohužel právě hned zde by měla být vysvětlena hypotetická situace uvedení českého překladu – jde tu ale jen o výtku ke struktuře práce. Tato možná situace je skvěle pojednána na s. 34-36, autorka v této části prokazuje výbornou poučenou rozvahu o českých nakladatelstvích.

Pasáže o lexiku textu a o syntaxi jsou velmi podrobné a dobře informativní (viz např. část o polovětných vazbách, s. 31-32), ovšem pojednání o uvozovkách jako suprasegmentálním prvku bohužel neobsahuje jejich vysvětlení – citace nejsou v originálním textu ani v překladu ošetřeny poznámkami pod čarou či jinými odkazy; jsou dále pojednány v kapitole 3, ale ani tam nejsou okomentovány? Existují v originálním textu údaje o zdrojích citací? Není také okomentováno, jak překladatelka zachází s kurzivou v originálním textu. Pokud jde o hodnocení pravopisu a interpunkce, které autor používá, hodnocení autorky jako nerodilé mluvčí se mi zdá příliš odvážné.

Kapitola 3, Metoda překladu, prokazuje velmi promyšlený a teoreticky podložený přístup autorky k překladu, kde pojednává detailně o svých řešeních, včetně názorných gramaticko-syntaktických tabulek, svědčících o autorčině hlubokém a systematickém zájmu o angličtinu v překladu. Pasáže o lexiku a jeho převodu jsou rovněž detailní, dobře se zabývají stylovými zvláštnostmi. Nicméně s některými řešeními i po vysvětlení

nesouhlasím – jako „pakáž“ pro „camp followers“ na s. 54. Na s. 57 je informace o udávání časových údajů v překladu, doufám, že zaviněná únavou autorky (pokud jde o 19. století). Dále na s. 58 práce (v orig. ř. 82 a v překladu řádka 88) jde zřejmě o chybu, dost závažnou věcnou, v záměně slova „imperial“ za „liberální“.

Závěr práce je velmi stručný. Bibliografie je obdivuhodná, pokud se týče sekundárních zdrojů svázaných s tématem práce.

Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně či velmi dobře v závislosti na obhajobě.

V Praze dne: 30. 5. 2024   oponentka práce: PhDr. Eva Kalivodová, PhD., UTRL FF UK

- 1   4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě
- 2   5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě